

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

721153

Indberetning

om

Kristiansands Kathedralskoles Virksomhed

i Skoleaaret 1890—91.

Christianssands aktiebogtrykkeri

ved H. Moe.
1891.

Indberetning

om

Kristiansands Kathedralskoles Virksomhed

i Skoleaaret 1890—91.

Kristiansands Aktiebogtrykkeri
ved H. Moe.
1891.

I. Skolens Forstanderskab.

- Ex officio: Caspar Cappelen Smith, Borgermester, R. St. O. O., p. t.
Formand.
Karl Frederik Feilberg, Rektor, R. St. O. O.
- Valgte: Tobias Sivveland, Bankdirektør, $\frac{1}{1}$ 1888.
Johan Magelsen Brun, Stiftsprovst, $\frac{1}{1}$ 1890.
G. S. Heiberg, R. D. D. O. m. fl., $\frac{1}{1}$ 1890.
-

II. Skolens Lærere.

- Rektor Karl Frederik Feilberg, cand. mag., udnævnt 1875.
Overlærer og Konrektor Fredrik Gill Lie, cand. real., udn. 1872.
Overlærer Nils Johan Knap, cand. mag., udn. 1881.
Adjunkt Henrik Bessesen, cand. theol., udn. 1852.
- Karl Mathias Schönheyder, cand. mag., udn. 1876.
  - Alfred Gjessing, cand. mag., udn. 1876.
  - Lyder Christian Sagen, cand. mag., udn. 1877.
  - Knud Johannes Hougen, cand. real., udn. 1879.
  - Jørgen Adolf Fog, cand. theol., udn. 1884.
  - William Thorod Hamilton, cand. real., udn. 1886.
- Klasselærer Siegvart Marius Johansen, cand. mag., udn. 1886.
- Henrik Nikolai Jæger, cand. theol. og mag., udn. 1887.
  - Peder Didriksen Tønseth, Seminarist, udn. 1890.
- Lærer i Regning og Skrivning, Karl Aug. Arnesen, Seminarist.
- i Sang, Organist F. A. Rojahn.
  - i Gymnastik, Kaptein J. Beichmann.
  - i Tegning Arkitekt J. Keyser-Frølich.

I Skoleaarets Begyndelse havde Adjunkt Fog af Helbredshensyn Permission til Midten af Oktober, idet hans Undervisning var overdragen til Kand. G. Guldbrandsen. Fra Midten af Oktober havde Adjunkt Sagen Permission for Resten af Skoleaaret, idet Klasselærer Johansen overtog hans Fag og dennes til Gjengjæld besørgetes af stud. theol. O. Johansen.

I Marts og April Maaned var Adjunkt Hamilton ved Sygdom i længere Tid forhindret fra at udføre sine Forretninger, i hvilket Forfald cand. real. A. Graarud overtog Vikariatet.

Fra Skoleaarets Udgang har Skolens ældste Lærer, Adjunkt Bessens, efter Ansøgning faaet Afsked med Pension. Født 1817 $23\frac{1}{2}$, Student 1834, cand. theol. 1841, blev han ansat ved Skolen som Timelærer i 1843, udnævnt til Adjunkt 1854, har saaledes været Skolens Lærer i 48 Aar. Ved Examens Afslutning udtalte Rektor Skolens Tak til ham for hans lange og nidkjære Virksomhed, det isandhed kollegiale Forhold, som han altid havde bevaret ligeoverfor sine Medlærere og den gode Aand, som han ved sit paa engang venlige og alvorlige Forhold til Disciplene for sit Vedkommende havde opretholdt blandt disse.

I Februar og Marts Maaned var denne Lærer ved Sygdom forhindret fra at varetage sine Forretninger paa Skolen og under dette Forfald var Skolen saa heldig at finde en dygtig Vikar i Frøken Ernestine Schjøtt.

III. Disciplenes Antal m. m.

	3. Kv. 1890.	4. Kv. 1890.	1. Kv. 1891.	2. Kv. 1891.
I Msk.	36	36	35	35
II „	30	30	30	28
III „	22	22	22	22
IV L.	7	7	7	7
E.	17	16	17	17
V L.	4	4	4	4
E.	10	10	10	10
VI L.	3	3	3	3
E.	16	17	16	16
	145	144	143	141
I Lg.	11	11	11	10
II „	5	5	5	5
III „	1	1	1	1
I Rg.	6	6	6	6
II „	2	2	2	2
III „	2	2	2	2
	172	171	170	167

Hjemmehørende paa Landet 15, i By 152.

Aldersforholdet mellem de forskjellige Klasser:

Gjennemsnitsalder ved Skoleaarets Begyndelse.		Normalalder.
Middelsk.	I . . . . . 9,8 Aar.	9 Aar.
—	II . . . . . 11 „	10 „
—	III . . . . . 12 „	11 „
—	IV . . . . . 13,33 „	12 „
—	V . . . . . 13,5 „	13 „
—	VI . . . . . 14,7 „	14 „
Latingymn.	I . . . . . 15,2 „	15 „
—	II . . . . . 15,5 „	16 „
—	III . . . . . 16,5 „	17 „
Realgymn.	I . . . . . 15,8 „	15 „
—	II . . . . . 16,2 „	16 „
—	III . . . . . 17 „	17 „

Da 1ste Middelskoleklasse var overtallig, ordnedes istedenfor at dele Klassen Undervisningen paa den Maade, at Tønseth overtog 10 Extratimer, der henlagdes til Mellemtimen fra 11—12 og 4 Slutningstimer, i hvilke han var ledig, og i disse delte Klassen i 2 Partier for de Fags Vedkommende, hvori det vilde volde mest Besvær at undervise saa mange.

IV. Timefordelingsplan efter Fag og Klasser.

1891]

	Middelskolen.									Realgymn.			Latingymn.			Kombinerede.	
	1	2	3	4 L.	4 E.	5 L.	5 E.	6 L.	6 E.	1	2	3	1	2	3		
Religion ...	3	3	3		2		2		2	1	1	2	1	1	2	1 L. og R 3 L. og R. i 1 T.	
Modersmaal	8	5	5		4		3		3	3	2	3	3	2	3	1 L. og R. 2 L. og R. 3 L. og R.	
Oldnorsk ..										(1)	2	1	(1)	2	1	1 L. og R, 2 L. og R, 3 L. og R.	
Latin				7		7		7					9	10	9	2 og 3 L. i 5 T.	
Græsk													7	7	7	2 og 3 L. i 4 T.	
Engelsk ...					5		5		5	4	5	5	2(3)	2(3)		1 og 2 R. i 2 T. *)	
Tydsk.....		6	5		4		3	4	3	4	1	1		1			1 L og R. 2 R.
Fransk						2		2		2	4(3)	2	2	4(3)	2	2	1 L. og R, 3 og 2 R.
Historie ...	3	3	4		3		3		3	3	3	3	3	3	3	1 L. og R. 2 L. og R. 3 L. og R.	
Geografi ...	4	2	2		2		2		2	1	1	2					
Naturfag ...		2	2		2		3		2	6	5	4				1 og 2 R. i 3 T.	
Mathematik	4	4	5		6		5		6	5	6	6	2	3	3	1 LR. 2 LR. 3 LR. i 2, 3, 3 T.	
Skrivning ..	4	3	2														
Tegning ...		2	2		2		1		1	2	2	2				1 og 2 R. i 2 det Halvaar.	
	26	30	30		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30		

*) Engelsk og Fransk i 2den og 3die Lg. er alternative Fag.

Timefordelingsplan.

V. Fagfordelingen.

Rektor.

Græsk	i 3die Latingymnasium	3	Timer.
	i 3die og 2den do. komb.	4	”
Norsk	i 3die Latin- og Realgymnasium.	3	”
Tysk	i 6te Middelskoleklasse	3	”
	do. Engelsklin.	1	”
Fransk	i 3die og 2den Realgymnasium	2	”
Tysk	i 2den Realg. og 1ste Latin- og Realg.	1	”
			17 Timer

Konrektor Lie.

Mathematik	i 3die Latingymnasium	3	Timer.
	i 3die Realgymnasium	6	”
	i 2den Latin- og Realgymnasium	3	”
	i 2den Realgymnasium.	3	”
	i 1ste Latin- og Realgymnasium	2	”
	i 1ste Realgymnasium	3	”
Geografi	i 3die Realgymnasium	2	”
	i 2den og 1ste Realgymnasium	1	”
			26 Timer.

Overlærer Knap.

Engelsk	i 3die Realgymnasium	5	Timer.
	i 2den do.	3	”
	i 2den og 1ste do.	2	”
	i 1ste do.	2	”
	i 6te Middelskoleklasse	5	”
	i 5te do.	5	”
Norsk	i 2den Latin- og Realgymnasium.	2	”
			24 Timer.

Adjunkt Bessesen.

Fransk	i 3die Latingymnasium	2	Timer.
	i 2den do.	2	”
	i 1ste Latin- og Realgymnasium	3(4)	”
	i 6te Middelskoleklasse	2	”
	i 5te do	2	”

Engelsk	i 3die Latingymnasium	2(3)Tim.
	i 2den do.	2(3) "
	i 4de Middelskoleklasse	5 "
Geografi	i 4de do.	2 "
		<hr/> 22(25)Tim.

Adjunkt Schönheyder.

Norsk og Oldnorsk	i 1ste Realgymnasium	4(3)Tim.
Norsk	i 6te Middelskoleklasse	3 "
	i 5te do.	3 "
Latin	i 6te do.	7 "
	i 4de do.	7 "
		<hr/> 24 Timer.

Adjunkt Gjessing.

Latin	i 3die Latingymnasium	4 Timer.
	i 3die og 2den do.	5 "
	i 2den do.	1 "
Græsk	i 2den Latingymnasium	3 "
	i 1ste do.	7 "
Oldnorsk	i 3die Latin- og Realgymnasium	1 "
	i 2den do.	2 "
		<hr/> 23 Timer.

Adjunkt Sagen.

Latin	i 2den Latingymnasium	4 Timer.
	i 1ste do.	9 "
Historie	i 3die Latin- og Realgymnasium	3 "
	i 2den do.	3 "
	i 1ste do.	3 "
	i 6te Middelskoleklasse	3 "
		<hr/> 25 Timer.

Adjunkt Hougen.

Naturfag	i 3die Realgymnasium	4 Timer.
	i 2den do.	2 "
	i 2den og 1ste do.	3 "
	i 1ste do.	3 "
	i 6te Middelskoleklasse	2 "

Naturfag	i 5te Middelskoleklasse	. . . . .	3 Timer.
	i 4de do.	. . . . .	2 ”
Mathematik	i 3die do.	. . . . .	5 ”
			<hr style="width: 100%; border: 0.5px solid black; margin: 0;"/> 24 Timer.

Adjunkt Hamilton.

Mathematik	i 6te Middelskoleklasse	. . . . .	5 Timer.
	i 5te do.	. . . . .	6 ”
	i 4de do.	. . . . .	6 ”
Geografi	i 6te do.	. . . . .	2 ”
	i 5te do.	. . . . .	2 ”
Naturhist.	i 3die do.	. . . . .	2 ”
	i 2den do.	. . . . .	2 ”
			<hr style="width: 100%; border: 0.5px solid black; margin: 0;"/> 25 Timer.

Klasselærer S. M. Johannesen.

Tysk	i 3die Middelskoleklasse	. . . . .	5 Timer.
	i 2den do.	. . . . .	6 ”
Norsk	i 2den do.	. . . . .	5 ”
Historie	i 3die do.	. . . . .	4 ”
	i 2den do.	. . . . .	3 ”
Geografi	i 3die do.	. . . . .	2 ”
	i 2den do.	. . . . .	2 ”
			<hr style="width: 100%; border: 0.5px solid black; margin: 0;"/> 27 Timer.

Klasselærer Jæger.

Tysk	i 5te Middelskoleklasse	. . . . .	3 Timer.
	i 5te do.	Engelsklinie	1 ”
	i 4de do.	. . . . .	4 ”
Norsk	i 4de do.	. . . . .	4 ”
	i 3die do.	. . . . .	5 ”
Latin	i 5te do.	. . . . .	7 ”
			<hr style="width: 100%; border: 0.5px solid black; margin: 0;"/> 24 Timer.

Klasselærer Tønseth

har havt hele Undervisningen i 1ste Kl. som ovenfor under IV forklaret.

VI. Skoleaarets Virksomhed.

Latingymnasiets 3die Klasse.

Religion: Joh. Ev. 6, 1—21, 25 i Grundsproget. Repetition af Evangeliet og Nissens Kirkehistorie. Oversigt over den augsburgske Konfession.

Norsk. Udarbejdelser: 1) Kundskab er Magt. 2) Skovenes Nytte. 3) Hvad er Overtro, og hvilken Indflydelse øver den paa Menneskene? 4) At fremstille Indholdet af Tragedien Macbeth, og hvorledes den er kunstnerisk behandlet. 5) Hvorledes jeg blev Forfatter. 6) At udvikle Betydningen af Ordsproget: Enhver er sin Lykkes Smed. 7) En Fremstilling af de Egen-skaber, som gjorde Romerne til Verdens Herrer. 8) Sverre Sigurdssøns Kongedømme med Hensyn til den Indflydelse, det havde paa Norges Udvikling. 9) Ingen bliver stor uden Anstren-gelse (skrevet 2 Gange, 2den Gang efter Gjennemgaaelse.)

I Pauss og Lassens Læsebog gennemgaaet de oversatte og nogle af de lyriske Stykker. Eriksens Literaturhistorie fra Holberg af.

Oldnorsk: Nygaards Udvalg. Af Sverres Saga: Sverres Tale til Hæren før Slaget paa Ilevoldene; Svina-Peters og Sverres Taler i Bergen. Af den mystisk-heroiske Digtning: Gudruns Klage, Hamarsheimt og Hjalmars Død. Det til Artium oplagte Pensum og Formlæren repeteret. Literaturhistorie og Verslære efter Nygaard.

Latin: Virgils Æneide 1ste Bog. Livius 21de Bog fra Kap. 49 ud; 22de Bog Kap. 28—38. Cicero's 2den philippiske Tale Kap. 1—6. Horats's Oder ca. 500 Vers. (I. 1, 20, 21, 22, 24, 38. II. 3, 6, 7, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20. III. 9, 30. IV. 3, 5). Horat's Breve ca. 600 Vers. (I. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14, 15). Af Weisses Udvalg af Tacitus: Tiber og Sejan. Af Weisses romerske Antikviteter særlig gennemgaaet §§ 12—18, 22—34, 37—46, 48—55. Oversigt over den romerske Literaturhistorie. En Hjemme- og en extemporal. Oversættelse hver Uge i 1ste Halvaar; i 2det Halvaar Hjemme-

Oversættelse i Regelen hveranden Uge, extemporal hver Uge. Samtlige Forfattere, som lægges op til Artium, samt Schreiners Formlære repeterede.

Græsk: Homers Iliade I og III; sammen med 2den Klasse IV og VI. Sophokles's Antigone. Christensens Antikviteter (sammen med 2den Kl.) Schou-Bruns Grammatik Modus og Partikellæren. Repetition af Verberne.

Historie: Nordens Historie efter Eriksens Lærebog. Derefter Repetition af Oldtidens Historie efter Thuriges og Frankrigs Historie efter Schjøth og Wallems Lærebog. Horns Geografi for Latingymnasiet benyttet.

Mathematik: *Stereometri*: Guldbergs Lærebog læst og repeteret. Derefter Repetition af hele det matematiske Pensum. Skriftlige Opgaver hjemme og paa Skolen.

Fransk: Knudsen og Wallems Læsebog. 55 Blade, hvoraf 25 extemporal. Brynildsens Grammatik.

Latingymnasiets 2den Klasse.

Religion: Nissens Kirkehistorie fra Reformationen til Euden. Joh. Ev. 1, 1—5, 47 i Grundsproget.

Norsk. Udarbejdelser: 1) Rom blev ikke bygget paa én Dag. 2) Hvilke Betragtninger kan afholde os fra at udvandre til fremmede Lande, selv om det kan ske med Udsigt til timelig Fordel? 3) Hvorledes kan Natur og Levevis virke paa et Folks Karakter? 4) Hvorfor er Veiret saa ofte Gjenstanden for Samtale? 5) Grosserer Tjælde i en Fallit. 6) Om de Eiendommeligheder og Fortrin, det mundtlige og det skriftlige Ord hvert for sig frembyder. 7) Paa hvilke Maader virker de civiliserede Nationer til Kulturens Udbredelse blandt de lavere Folkeslag, og hvilke Pligter paahviler dem i Forhold til disse? 8) Den norske Skjærgaard og dens Betydning for Landet. 9) Landliv og Byliv med særligt Hensyn til deres Virkning paa Aandslivet og Karakteren. 10) Den Evaldske Digtning og det norske Selskabs Opposition mod samme. Paus's og Lassens Læsebog 4. D., 2. Afd. En Fallit, De Unges Forbund, den engelske Lods, Macbeth. (Lassens Oversættelse). Eriksens Literaturhistorie til Oehlenschlaeger.

Oldnorsk: Nygaards Læsebog fra Pag. 16 ud Nygaards Udvalg: Af den yngre Edda. Thors Færd til Utgardeloke, Balders Død, Lokes Straf. Af Heimskringla: Asbjørn Selsbane. Pag. 195—204. Af Nygaards Grammatik læst Formlæren.

Latin: Sallusts Catilina fra Kap. L. ud. Cicero pro lege Manilia. Livius 22de Bog, de 38 første Kapitler og af Livius 21de Bog fra Beg. til Kap. 17 og fra Kap. 49 ud. Virgils Æncide 1ste Bog. Ciceros Cato Major. Nogen extemporal Læsning. Af Weisses romerske Antikviteter til § 14. Sehreiners Grammatik fra § 313 ud. En Oversættelse og en Stil hver Uge i 1ste Halvaar, hvoraf den ene extemporal; i sidste Halvaar Oversættelser, 1 hjemme- og en extemporal hver Uge.

Græsk: Sammen med 3die Kl. s. u denne. Xenophons Anabasis fra II 5. 16 til III 3. Platos Apologi til Cap. 29. Alene i 3die Klasses Repetitionstid Hom II. 1. 3. Christensens Antikviteter. Grammatik som 3die Kl.

Historie: Frankrigs Historie efter Schjøth og Wallems Lærebog. Horns Geografi for Latingymnasiet benyttet.

Mathematik. Arithmetik: Efter Dr. O. J. Brochs Læsebog læst og repeteret 3die Bog

Trigonometri: Guldbergs Lærebog fra § 3 udlæst og repeteret.

Stereometri: Guldbergs Lærebog læst og repeteret. Skriftlige Opgaver hjemme og paa Skolen.

Fransk: Knudsen & Wallems Læsebog 56 Blade, hvoraf 30 extemporal. Brynildsens Grammatik.

Engelsk: Bergs „English made easy“; af Brekkes mindre Læsebog 33 Blade, hvoraf 10 extemporal; af Brekkes større Læsebog 24 Blade, hvoraf 15 extemporal. Løkkes Grammatik.

Latingymnasiets 1ste Klasse.

Religion: Nissens Kirkehistorie fra Begyndelsen til Reformationens Udbredelse.

Norsk. Udarbeidelser: 1) Om Handel. 2) Byg ikke Luftkaster; de er lettere at opføre end at rive ned. 3) Høsten og

dens Arbejder. 4) Et Sværd, som ikke bruges, rustet i Skeden. 5) Hvad kan der siges for og imod Krig? 6) Indholdet af „en Aften paa Giske“. 7) Per ardua ad astra. 8) „Jeg vælger mig April“. 9) Tid er Penge. 10) En kort Fremstilling af den dansk-norske Literatur før Holberg. 11) Et Stykke Literaturhistorie. 12) Et Reisebrev til et Blad. 13) Indholdet af „Aladin“. 14) En fornøielig Sport.

Literaturlæsning. I Eriksens Literaturhistorie læst og repeteret til Holberg. Eriksens Læsebog 5te Del. Øhlenschlägers Aladdin.

Oldnorsk: I andet Halvaar er i en Time om Ugen gennemgaaet og repeteret 12 Sider af Nygaards lille Læsebog med tilhørende Grammatik

Latin: Ovids Metamorphoses 700 Vers. Ciceros Taler mod Cætilina II og IV. Pro Archia. De 12 første Kapitler af Talen Pro lege Manilia. Af Schreiners Grammatik Syntaxen til § 313 (Konjunktiv i Hovedsætninger). Hver anden Uge en Hjemmestil, ugentlig en Skolestil.

Græsk: Schou-Bruns græske Læsebog. Sammes græske Formlære læst og repeteret. Xenophons Anabasis 2den Bog til Kap. 5, 16. En Time ugentlig har i Regelen været anvendt til skriftlige Øvelser efter Læsebogen etc.

Historie: Oldtidens Historie efter Ræders Lærebog.

Mathematik: *Arithmetik*. Efter Dr. O. Brochs Lærebog læst og repeteret til Propositioner.

Trigonometri: Guldbergs Lærebog til § 3 læst og repeteret. Skriftlige Opgaver hjemme og paa Skolen

Fransk: Af Knudsen og Wallems Læsebog I 27 Blade; af Læsebog II 19 Blade, hvoraf 6 extemporalt. Knudsens Grammatik.

Realgymnasiets 3die Klasse.

Religion: Joh. Ev. 6, 1—21, 25 i Modersmaalet; forøvrigt som Latingymnasiets 3die Klasse.

Norsk: Som Latingymnasiets 3die Klasse.

Oldnorsk: Som Latingymnasiets 3die Klasse.

Engelsk: Sommerfelts „Nyeste engelske Forfattere i Udvalg“. Sammes Literaturhistorie. Løkkes Grammatik repeteret. Stile efter Knudsen og Løkkes Stiløvelser for Realgymnasierne.

Extemporaløvelser, skriftlig og mundtlig, efter samme Bog, samt efter Brynildsens Stiløvelser.

Fransk: Knudsen og Wallems „Fransk Læsning“ II p 150—203. 292 ud Bogen. Sidst 68 nogle Blade.

Grammatik: repeteret ved stadig Analyse.

Historie: Som Latingymnasiets 3die Klasse.

Geografi: Gundersens *politiske* Geografi, Henrichsens *physiske* og Johansens *mathematiske*; tildels Repetition af det hele geografiske Pensum.

Mathematik: Efter C. M. Guldbergs Elementer af den *analytiske Geometri* læst fra Parablen ud Bogen. Efter Guldbergs *algebraiske Analyse* læst fra Side 18—41 samt fra Side 68 ud Bogen. Derefter Repetition af det hele matematiske Pensum. Skriftlige Opgaver hjemme og paa Skolen.

Naturvidenskaber: Repeteret det hele Pensum i Fysik, Kemi, Mineralogi, Botanik og Zoologi. I de sidste Maaneder en skriftlig Opgave i Fysik andenhver Uge.

Tegning: Projektionstegning efter Johannesen og Holts Læsebog fra Side 6 og Bogen ud tilligemed flere Extraopgaver og Departementets Prøvetegninger.

Realgymnasiets 2den Klasse.

Religion: Joh. Ev. 1, 1—5, 47 i Modersmaalet; forøvrigt som Latingymnasiets 2den Klasse.

Norsk: Som Latingymnasiets 2den Klasse.

Engelsk: 3 Timer alene og 2 sammen med 1ste Klasse. Sommerfelt: „Engelsk Læsning for Gymnasiet. 1) „Historie og Veltalenhed“. Sheridan: School for Scandal (Wiesners Udgave). Shakesparre: Mercant of Venice og nogle Digte af Byron efter Løkkes Engelske Forfattere. Extemporalæsning sammen med 1ste Klasse efter Dickens Skizzer i Udvalg. Repeteret Løkkes Grammatik. 1 Hjemmestil ugentlig efter Knudsen og Løkkes

Stiløvelser. Extemporalstile tildels efter Brynildsens Materialier til engelske Stile.

Fransk: Som Realgymnasiets 3die Klasse.

Historie: Som Latingymnasiets 2den Klasse.

Geografi: Læst og repeteret Henrichsens *physiske* Geografi fra Jordens indre Varme ud Bogen; læst og repeteret Johansens *mathematiske* Geografi til Præcessionen.

Mathematik: *Arithmetik*: Efter Dr. O J Brochs Læsebog læst og repeteret 3die Bog.

Trigonometri: Guldbergs Lærebog fra § 3 udlæst og repeteret.

Stereometri: Guldbergs Lærebog læst og repeteret til sfærisk Geometri.

Analytisk Geometri efter Guldbergs Lærebog læst til Parablen Skriftlige Opgaver hjemme og paa Skolen.

Naturvidenskaber: Sammen med 1ste Klasse *Varmelæren* efter Schjötzs Fysik, *Mineralogien* efter Corneliussens og *Bergartlæren* efter Reuschs Lærebog; alt repeteret. 2 Timer ugentlig i 1ste og sidste Maaned anvendte til Gjennemgaelse af den sidste Del af Sørensens Lærebog i *Botanik* (fra Kronløse) samt fornemmelig til Plantebestemmelser; Excursioner. Desuden er gennemgaaet af *Electricitetslæren* fra Ohms Lov og af Kemien (Hjortdahls Lærebog) Metallerne. Repetition. Af Experimenter er udført væsentlig de samme som forrige Aar i de tilsvarende Afsnit, hvorfor henvises til Aarsberetningen for 1889/90.

I *Varmelære* er af nye Apparater gennemgaaet Maximums- og Minimumsthermometer, Apparat til Bestemmelse af Fordampningsvarmen, Haarhygrometret, Daniells Hygometer

Tegning: Frihaandstegning: Klodser enkeltvis og i Grupper; tildels med Angivelse af Skyggerne med en Farvetone. Projektionstegning efter Johannesen og Holsts Lærebog indtil Pag 6.

Realgymnasiets 1ste Klasse.

Religion: Som Latingymnasiets 1ste Klasse.

Norsk og Oldnorsk: Som Latingymnasiets 1ste Klasse

Engelsk: (2 Timer alene og 2 sammen med 2den Kl.) Sommerfelt Engelsk Læsning for Gymnasiet. 1) „Historie og Veltalenhed“ 100 Sider, tildels repeteret. Extemporallæsning efter Dickens Skizzer i Udvalg. Løkkes Grammatik til Pronominet i Syntaxen. Hjemmestile efter Knudsen og Løkkes Stiløvelser, Extemporalstile efter A. Krog's Opgaver for Middelskolens 6te Klasse.

Fransk, som Latingymnasiets 1ste Klasse.

Tysk: De første 125 Sider af Voss' Udvalg af nyere tyske Forfattere.

Historie, som Latingymnasiets 1ste Klasse.

Geografi, som 2den Realgymnasielklasse.

Mathematik: Arithmetik: Efter Dr. O. J. Brochs Læsebog læst og repeteret til Proportioner.

Trigonometri: Guldbergs Lærebog til § 3 læst og repeteret. *Plangeometri*: Bonnevie og Sørensens Lærebog læst og repeteret. Skriftlige Opgaver hjemme og paa Skolen.

Naturvidenskaber: Se 2den Klasse for *Botanikens*, *Mineralogiens*, *Bergertlærens* og tildels *Fysikens* Vedkommende. Desuden læst i Fysik: *Optik* (Schjøtz's Lærebog); Kemi: *Metalloiderne* (Hjortdahls Lærebog). Alt repeteret. Experimenter væsentlig de samme, som er anført i Aarsberetningen 1889—90.

Tegning Klodser, enkeltvis og i Grupper; Optrækning af Kontourerne og tildels Skravering af Skyggerne.

Middelskolens 6te Klasse.

Religion: Repeteret Pontoppidans Forklaring og Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler. I Testamentet læst Bjergprædikenen. Enkelte Salmer repeterede.

Norsk: Stile: 1) En norsk Elv og dens Nytte. 2) De forskellige Maader at reise paa, deres Fortrin og Mangler. 3) Selvalgt Opgave. 4) Hvad Vaaren bringer af Liv og Arbeide. 5) En Fortælling, der viser Sandheden af det Ordsprog, at naar Nøden er størst, er Hjælpen nærmest. 6) Et Sværd, som ikke bruges, rustet i Skeden. 7) Vore vigtigste Rovdyr. 8) Fortæl

om Polaregnene og deres Indvaanere. 9) Hvordan udføres Beregningen af de forskjellige Flader? 10) Hvilken Aarstid synes du bedst om og hvorfor? 11) Fortæl om en Livsstilling, som du synes godt om. 12) Oversættelse fra Tysk. 13) Oversættelse fra Tysk. 14) Ansøgning om en Post og Svar paa samme. Læst Pauss og Lassens Læsebog 3die Skoletrins 3die Afdeling samt den politiske Kandestøber. Gjenmemgaaet Sprogfigurer, Verslære, Skriftarter og literaturhistorisk Oversigt, støttet til Moslings „Nogle Holdepunkter ved Middelskolens Undervisning i Norsk“. Hoffgaards Grammatik. Analyse og Deklamation.

Tysk: Pauss og Lassens Læsebog, Stykkerne 1, 4—9, 16, 20—24, 26, 28—30, 33, 34, 37—39, 41, 42, 49, 50, 52—54, 56, 57, 59, 60, 63, 65, 67, 68, 70, 72, 74—77. Løkkes lille Grammatik repeteret ved stadig Analyser; Stile skrevne ugentlig dels hjemme dels paa Skolen, for en stor Del af Tiden begge Dele, efter Knudsens tyske Stiløvelser. Engelskliniens Særtimer anvendt til mundtlig Oversættelse til Tysk, fordetmeste efter Forberedelse hjemme.

Latin: Efter Voss' Udvalg af latinske Klassikere læst: Phædri Fabler, Cæsar de bello Gallico 1ste Bog og Ciceros 1ste Tale mod Catilina til Kap. 13. Derefter repeteret det hele Pensum til Middelskolens Afgangsexamen. Af Schreiners Grammatik er læst det væsentligste af Kasuslæren, hvorefter Formlæren er repeteret. 1 Skolestil og 1 Hjemmestil om Ugen efter Andersen og Gjørs Stiløvelser.

Engelsk: Læst Halvdelen af Brekkes Læsebog for Middelskolen, Stykkerne af the Settlers in Canada kursusvis. En Del af „The Children of the New Forest“ er ogsaa læst, temporalt. Løkkes lille Grammatik. Præpositioner og Synonymer efter Knudsens og Løkkes Stiløvelser. Stile efter samme Bog. Af og til Diktat.

Fransk: Knudsen & Wallems Læsebog I 22 Blade. Knudsens Grammatik — Formlæren.

Historie: Repeteret Verdenshistorien efter Schjøth's og Nordens Historie efter Eriksens Lærebog.

Geografi: Repeteret Geelmeydens Geografi.

Naturkundskab: Repeteret, hvad der er læst i Middelskolen af Naturfag. Botaniske cursioner.

Mathematik: 4de og 5te Bog af Bonnevis Arithmetik, 5te og 6te Bog af Bonnevis Geometri. Efter Johannesens Regnebog indøvet Rabat, Diskonto-, Delings- og Blandingsregning samt Kubikregning. Det hele Pensum i Mathematik og Regning repeteret. Skriftlige Opgaver i 1ste Halvaar kun paa Skolen, i sidste Halvaar tillige hjemme hver 2den Uge efter Johannesens „Blandede Opgaver“.

Tegning: Frihaandstegning: Fortsættelse af forrige Aars Øvelser efter Petersens Fortegninger. Projektionstegning efter Petersens Lærebog for Middelskolen, samtlige „Opgaver til Øvelse“ m. fl. andre.

Middelskolens 5te Klasse.

Religion: Pontoppidans Forklaring fra 3die Artikel til Enden og Vogts Bibellistorie fra Apostlernes Gjerninger til § 176. Bibelsk Geografi. Enkelte Salmer. Læsning af Apostlernes Gjerninger i Testamentet.

Norsk: Læsning af Pauss og Lassens Læsebog 3die Skoletrin 2den Afdeling. Hoffgaards større Grammatik: Sætningslæren med Forbigaaende af de fleste Anmærkninger samt Repetition af hele Bogen. Stile: 1) En Gaard paa Landet. 2) Fortæl lidt om vore nyttigste Husdyr. 3) Et morsomt Eventyr. 4) En Tur tilfjelds og en smuk Udsigt. 5) Krukken gaar saalænge tilvands, at den kommer hankeløs hjem (Fortælling). 6) En behagelig Overraskelse. 7) Den morsomme Dag i Juleferierne. 8) Et Blad af Historien. 9) En Portmonæs Hændelser. 10) Et Brudstykke af min Dagbog. 11) En Sammenligning mellem Norges og Danmarks Naturbeskaffenhed. 12) Oversættelse fra Engelsk (Latin). 13) Fra en Reise (Brev til en Ven). 14) Glædeligt Gjeasyn. 15) Oversættelse fra Tysk.

Tysk: Pauss og Lassens Læsestykker omtrent 30 Sider, af Løkkes lille Grammatik Kjønsregler og Syntax. Stile efter Greves Opgavesamling, to ugentlig, dels hjemme dels paa Skolen; Engelsk-

linjen har ved hertil at anvende ogsaa sin Særtime faaet mindre Hjemmearbeide end Latinerne.

Latin: Axel Andersens Læsebog fra Side 39 til Enden; af hans Udvalg læst og repeteret Phaedus og 20 Cap. af Cæsars 1ste Bog Af Schreiners kortfattede Ordfoiningslære 1ste Halvdel, af Hofgaards Stile, omtrent Halvdelen, (dels paa Skolen, dels hjemme).

Engelsk: Brekkes „Engelsk Læsebog for Middelskolen“ 90 Sider. Løkkes lille Grammatik: Formlæren og Syntaxen til Verbet. De til Grammatikken hørende Exempler i Knudsen og Løkkes Stiløvelser er gennemgaaede mundtlig. Stilskrivning paa Skolen 1 Time ugentlig efter de sammenhængende Stykker. Diktat.

Fransk: Knudsen og Wallems Læsebog I, 1 Blade; Adjektiverne, Talordene, Pronomenerne og de regelmæssige Verber efter Knudsens Grammatik.

Historie: Eriksens Nordens Historie fra „Danmark og Norge under Enevældet“ til Enden. Schjøths Verdenshistorie fra Peter den Store til Enden.

Geografi: Den mathematiske og fysiske Geografi samt Norge, Sverige og Danmark læst og repeteret efter Geelmejdens Lærebog.

Naturkundskab: Fysiken læst og repeteret efter Henrichsens Lærebog. Planternes indre Bygning og Liv efter Sørensens Lærebog. Exkursioner.

Mathematik: Efter Johannesens Arithmetik fra Multiplikation af Brøker til Rodstørrelser. Efter Bonnevis Geometri fra 2den til 4de Bog. I praktisk Regning Proportioner, Procent- og Rente-regning efter Johannesens Regnebog. Skriftlige Opgaver paa Skolen 1 Time ugentlig.

Tegning: Frihaandstegning. Palmetter, Voluter etc. efter Petersens Fortegninger. Projektionstegning efter Petersens Lærebog for Middelskolen; Konstruktion af de paa Plancherne fremstillede Opgaver med Forandring af Maalene samt endel af „Opgaver til Øvelse“.

Middelskolens 4de Klasse.

Religion: Pontoppidans Forklaring fra 2den Part til Sp. 378, Vogts

Bibellistorie § 120—§ 156. Læsning af Lukas Ev. Salmer efter Landstad.

Norsk: Pauss og Lassens Læsebog 3die Skoletrins 1ste Afdeling. Af Hofgaards større Grammatik: Pronomener, Verber og Dele af Sætningslæren. Analyse. Diktater og Stile.

Tysk: Af Pauss og Lassens Læsestykker læst og repeteret omtrent 40 Sider. Af Løkkes lille Grammatik det meste af Formlæren. Stile efter Norbys Opgaver 2 ugentlige dels hjemme, dels paa Skolen.

Latin: Axel Andersens Læsebog og det Væsentligste af Formlæren efter Schreiner læst og repeteret.

Engelsk: Brekkes Lærebog for Begyndere læst udenad fra Begyndelsen til Pag. 63, oversat fra Begyndelsen til Pag. 88. Det væsentligste af Formlæren. Læseøvelser. Diktat.

Historie: Schjøths Verdenshistorie fra Reformationen til Østerrige og Brandenburg. Eriksens Nordens Historie fra „Danmark indtil Kalmarunionen“ til „Danmark og Norge under Adelsvældet“.

Geografi; Geelmuydens Lærebog fra England til Asia.

Naturkundskab: *Botanik*: Fra Linnés System ud læst og repeteret. Plantebestemmelser, Excursioner. *Zoologi*: Fra Leddyr ud. (Sørensens Lærebøger).

Mathematik: Efter Johannesens Arithmetik forfra til Multiplikation af Brøk. 1ste Bog af Bonnevies Geometri. S sammensat Reguladetri, Forhold og Proportioner efter Johannesens Regnebog. Skriftlige Opgaver 1 Time ugentlig.

Tegning: Spiraler og Bladformer efter Petersens Tegneapparat, Gruppe III, med Tilføielse af flere Spiraler. Tegningerne udførte med let Blyantstreg, Overlægning med Kaffe, Optrækning af Konturerne.

Middelskolens 3die Klasse.

Religion: Pontoppidans Forklaring (Sverdrups Udtog) til 2den Part. Vogts Bibellistorie § 79—§ 119. Katekismen repeteret tilligemed en Del af Sententserne. Salmer efter Landstad, Læsning i Bibelen.

- Norsk*: Pauss og Lassens Læsebog, 2det Skoletrin, af Hofgaards lille Grammatik det Meste repeteret. Analyse. Diktat og Gjænfælling.
- Tysk*: D. F. Knudsens Lærebog fra Pag. 103 ud Bogen (Pag. 43), dernæst 20 Sider af Pauss og Lassens større Bog. Johannsens lille Grammatik fra Begyndelsen (Kjønnen) til Syntaksen. Skriftlige Øvelser i 2det Halvaar.
- Historie*: Middelalderen efter H. Schjøth's Lærebog. Eriksens Nordens Historie fra Begyndelsen til Danmark (Pag. 60).
- Geografi*: Af Geelmuydens (Arstals) Geografi er læst: Asia, Afrika, Amerika og Australia. Lidt Karttegning.
- Naturhistorie*: Krybdyr, Krabber og Fiske efter Sørensens Naturhistorie. I Høsttimerne botaniske Anskuelsesøvelser, i Vaartimerne læst den generelle Botanik til Planternes indre Bygning efter Sørensens Lærebog.
- Regning*: Gjennemgaaet Brøk, Decimalbrøk, enkelt og sammensat Reguladetri efter Johannesens Regnebog. I sidste Halvaar forberedende Geometri 1 Time ugentlig efter Hamiltons Lærebog.
- Tegning*: Cirklen med Inddelinger; Rosetter; Bladformer, indskrevne i Cirkel og Kvadrat — efter Petersens Tegneapparat, Gruppe II.

Middelskolens 2den Klasse.

- Religion*: Vogts Bibelhistorie for Borgerskoler til § 79 (Juda Rige). Katekismus 5 Parter. Udvalgte Stykker af Hustavlen og Bibelsprog efter Sententserne. Søndagsevangelierne og samtidig Kirkeaaet gennemgaaet. Salmer efter Landstad.
- Norsk*: Læsning, Digte og Analyser efter 2den Del af Pauss og Lassens Læsebog. Diktat 2 Gange om Ugen. Det vigtigste af Aars' Beskrivningsregler, og af Hofgaards lille Grammatik er læst: Formlæren, Ordklasser og Sætningsdele.
- Tysk*: D. F. Knudsens Lærebog fra Begyndelsen til Pag. 103.
- Historie*: Oldtidens Historie efter H. Schjøth's Lærebog.
- Geografi*: Europas Lande efter D. Christensens: Udtog af Geografien. Af Arstals større Bog er læst: Indledningen. Lidt Karttegning.
- Naturhistorie*: I første Halvaar Anskuelsesøvelser, i 2det Halvaar

læst og repeteret Pattedyrene samt læst Fuglene efter Sørensen
Lærebog.

Regning: Almindelig Brøk og Decimalbrøk.

Tegning: Hjelpeskors, Kvadrat, Ottekant, Trekant, Sekskant, Fem-
kant, Inddelinger og indlagte retlinjede geometriske Figurer.
Cirklen.

Middelskolens 1ste Klasse.

Religion: Det gamle og nye Testamente efter Vogts mindre Bibel-
historie. Endel Salmer efter Landstads Salmebog. Katekismens
5 Parter, hvoraf de 4 første med Luthers Forklaringer, samt
Bønner.

Norsk: Læsning. Gjengivelse af det Læste samt Analyse til Ind-
øvelse af Grammatikkens Begyndelsesgrunde. Udenadlæsning af
Digte. Afskrivning efter Bog afvejlende med Diktat.

Tysk: D. F. Knudsens tyske Læsebog til Side 13. Skriftlige
Øvelser.

Historie: Rektor Eriksens lille Verdenshistorie til den franske
Revolution.

Geografi: Oversigt over Verdensdelene. Europas Geografi gennem-
gaaet efter D. Kristensens „Udtog af Geografien“. Karttegning.

Regning: De fire Regningsarter i hele Tal med og uden Benævning.

Skrivning: Fire Timer ugentlig.

VII. Chemiske og fysiske Experimenter

er foretagne i alt Væsentligt efter den i f. A. afgivne Forklaring.

VIII. Afgangsexamen i 1891.

Middelskolen paa Latinlinjen.

	Hovedkarakter.	
Weisser, Anton	Godt	(2,69)
Weisser, Karl	Godt	(2,85)

Middelskolen paa Engelsklinien.

Bastrup, Maurits	Meg. godt	(2,04)
Dahl, Magnus	Godt	(2,68)
Espeland, Thomas	Godt	(2,89)
Hornæs, Noto	Godt	(2,64)
Johansen, Joachim	Meg. godt	(1,53)
Keim, Herman	Meg. godt	(2,39)
Kirsebom, Frederik	Godt	(2,75)
Kirsebom, Gabriel	Godt	(3,11)
Knudsen, Einar	Meg. godt	(1,63)
Olsson, Ole J.	Meg. godt	(2,50)
Thorkildsen, Gunvald	Godt	(2,57)
Johnsen, Konstance	Meg. godt	(1,73)
Olsen, Dorothea	Udm. g.	(1,20)
Wickman, Aagot	Udm. g.	(1,27)
Privatist:		
Pedersen, Karl	Meg. godt	(2,43)

Kontinuationsexamen i Fransk.

Johan Torgersen	Godt	(3)
---------------------------	------	-----

En Discipel paa Latinlinien og en paa Engelsklinien bestod ikke Examen.

Klassisk Examin artium.

	Norsk Stil	Lat. Overs.	Math. skr.	Religion	M. L. & Oldn.	Latin	Latin	Græsk	Græsk	Fransk	Engelsk	Historie	Math. m.	Ordenstal	Antal Fag	Hovedkarakter.
Stabel, Otto Joachim.....	4	4	4	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	32	12	Godt.

Realexamen artium.

	Norsk Stil	Engelsk Stil	Math. skr.	Fysik skr.	Tegning	Religion	M. L. & Oldn.	Engelsk	Fransk	Historie	Geograf	Math. m.	Naturfag m.	Ordenstal	Antal Fag	Hovedkarakter.
Engelstad, Bjarne.....	4	4	3	4	3	2	3	3	4	3	2	2	3	40	13	Godt.
Olsen, Johan Kristian.....	4	3	1	3	3	1	2	2	2	1	1	1	1	25	13	Meget godt.

IX. Samlingernes Tilvæxt.

Den zoologiske Samling.

A. Hvirveldyr.

Pattedyr.

Ilder, *Mustela putorius*, tilbyttet fra Universitetet.

Fugle.

Den store Varsler, *Lanius Exurbitor*, Gave fra Ole Olsen Thronstad.
 Stær, *Sturnus vulgaris*, Timenæs, Gave fra Skoleelev Karl Schøyen
 Hvepsehøg, *Pernis apivorus* . . . . .
 Svenske, *Fringilla cirloris* . . . . .
 Tornirisen, *Fringilla cannabina* . . . . .
 Lap-Spurv, *Emberiza lapponica* . . . . .
 Bjerglærke, *Alauda alpestres* . . . . .
 Nordamerikansk Sidensvands (Cedar Bird), *Ampelis*
cedrorum . . . . .
 Sortkraake, *Corvus Corone* . . . . .
 Klippeduen, *Columba livia* . . . . .
 Agerrixe, *Crex pratensis* (Unge) . . . . .
 Fjærepisken, *Tringa maritima* . . . . .
 Svømmesneppe, *Phalaropus hyperboreus* . . . . .
 Sort-Terne, *Sterna nigra* . . . . .
 Sildemaage, *Larus fuscus* . . . . .
 Graamaage, *Larus glaucus* . . . . .
 Stellers And, *Anas Stelleri* . . . . .
 Topand, *Fuligula cristata* . . . . .
 Lunde, *Fratercula arctica* (Unge) . . . . .
 Den rødhalsede Lappelom, *Podiceps rubricollis*, Gave fra Proprietær Olsen

Modtaget fra Universitetet i Bytte for en Del sydamerikanske Fugle.

Krybdyr.

Slange fra Jamaica, Gave fra Kaptein Salvesen.

Slange fra Santos, Gave fra Snedker Nicolai Dahl.

Blindslangen, *Typhlopus*, Gave fra Skibskaptein Thorjussen.

Sletsnog, *Coluber lævis*, Gave fra Skoleelev Mikael Aas.

Fiske.

Snæbelen, *Coregonus oxyrhynchus*.

B. Leddyr.

Træbuk, Gave fra Skoleelev Gabriel Kirschom.

Græshopper fra Afrika, Gave fra Konstabel M. Larsen.

Bier, Gave fra Skoleelev Alfred Stray.

C. Orme.

Bændelorm fra Buenos Ayres, Gave fra Farmaceut Smedal.

H.

Æg af *Coluber natrix*, Gave fra Brigadelæge Arbo.

Lidet brunt Hønsæg, Gave fra Skoleelev Hans Rosenkilde.

Forskjellige Æg, Gave fra Snedker Nikolai Dahl.

Haikjæve, Gave fra do.

Taskekrabbe i Skalskifte, Gave fra Rektor Feilberg.

Den botaniske Samling.

Elatine, Gave fra Farmaceut Smedal.

Prøver af Rug, Byg, Havre og Hvede. Gave fra Skoleelev Alfred Stray.

Do. - " " " - do. samt Ris, Gave fra Skoleelev Thorbjørn Olsen.

Nødder fra Pensacola, Gave fra Skoleelev William Hansen.

Den mineralogiske Samling.

Fahlerts, ...	N. S. Wales
Hvidblyerts	do.
Antimonglands, ...	do.
Blyglands, ...	do.
Erythrin	do.
Teglerts	do.
Tinsten, ...	do.
Kronjærnsten, ...	do.
Pyromorfit, Mimeksit, Anglesit, ...	do.
Zinkblende med Blyglands, ...	do.
Grafit, ...	do.
Boghead Kul, ...	do.
Almiet, ...	do.
Kobberlasur og Malachit, ...	do.

Modtaget fra Londoner-Udstillingen.

Guldholdig Kobberkis, ...	South Australia
Guldholdig Kvarst, ...	do.
Broget Kobberkis, ...	do.
Tinsten, ...	do.
Guldholdig Svovlkis, ...	do.
Guldholdig Konglomerat, ...	Transwaal
Wolframit	Cornwall
Dolomitmarmor, ...	Nordland
Rød Kalkspat, ...	do.
Lifsæt Marmor med Kromglimmer, ...	do.
Rutie, Gjørestad	do.
Kobberkis	
Guldholdig Tuf	
Kobberoxyd paa Kobberkis	
Tinsand	

Modtaget fra Londoner-Udstillingen.

Myntsamlingen har modtaget en dansk Sølvmynt i Gave fra Konsul H. Johnsen.

For de ovenfor nævnte Gaver udtales herved Skolens forbindt-
lige Tak. K. Feilberg.

X. Skole- og Indskrivningspenge. Skolebeneficier.

Indskrivningspenge udgjør baade i Gymnasierne og i Middelskoløn 2 Kr. Skolepengene udgjør for begge Gymnasiernes 3 Klasser 144 Kr. aarlig, for Middelskoløns 6te, 5te og 4de Klasse 96, for 3die 72, for 2den 64, og for 1ste 56 Kroner.

For Brødre gives saadan Moderation, at den ældre (den, som gaar i høieste Klasse) betaler fuldt ud, den anden 3 Fjerdedele, den 3die Halvparten af den for deres respektive Klasser bestemte Sum, medens 4de og følgende bliver Gratister.

Hvis af flere samtidig skolesøgende Brødre en er Gratist, og denne er den ældste, erholder den 2den og følgende Moderation, som om han var fuldt betalende; hvis derimod en af de følgende er Gratist, trækkes hans Skolepengebeløb, beregnet efter Klassens ordinære Skolebetaling (uden Moderation), fra det Beløb, som samtlige Brødres Skolepenge med den regulære Moderation udgjør; hvis ogsaa en tredie Broder faar fri Skolegang, beregnes dennes Værdi derimod kun efter den modererede Skolebetaling, som han skulde erlægge under Forudsætning af, at alle vare betalende Elever (Dept Rundskr. $\frac{4}{6}$ 89).

I det forløbne Skoleaar har til Fripladse været bevilget 130 Kr. og de tilstaaede Fripladse har været fordelte paa Latingymnasiets 2den Klasse med 1 hel, do. 1ste Klasse med 1 hel, 5—6 Middelskoleklasse 1 hel og 2 halve (Indehaveren af den hele forlod Skolen fra 1ste Januar d. A.) 5te Klasse 2 hele, 3die Klasse 2 halve, 2den Klasse 2 halve, (3die Realgymnasium med 1 hel, 1ste Realgymnasium med 1 hel og 2 halve).

Thues Legats Renter for 11te December 1890 og 11te Juni 1891 er tildelt 1 Discipel af 2det Latingymnasium og 1 af 1ste do. med hver en Halvpart og indsatte paa deres Konto i Sparebanken.

XI. Generalextrakt 1890—91.

Indtægt.

1. Beholdning fra forr. Aar	Kr.	5129.22
2. Renter	„	6086.28
3. Jordafgift	„	3249.58
4. Skole- og Indskrivningspenge	„	14722.00
5. Bidrag af Kommunen	„	3200.00
6. Andre Indtægter	„	2637.98
7. Tilskud af Statskassen	„	22832.00
		<hr/>
	Kr.	57857.06

Udgift.

1. Lønninger:			
a. kgl. ansatte Lærere	Kr.	26400.00	
b. Klasselærere	„	4900.00	
c. Timelærere (Vikarer 885.11)	„	3225.11	
d. Andre Lønninger	„	1542.81	
		<hr/>	Kr. 36067.92
2. Alderstillæg:			
a. kgl. ansatte Lærere	Kr.	9187.78	
b. Klasselærere	„	800.00	
		<hr/>	„ 9987.78
3. a. Bibliotheket	Kr.	2107.98	
b. Fysikalske og naturh. Samlinger „	„	553.95	
c. Andre Læremidler	„	96.28	
		<hr/>	„ 2758.21
4. Stipendier, Legater, Fripladse og Moderation . .	„	2529.95	
5. Lys og Brænde	„	1068.75	
6. Trykning og Avertissementer etc.	„	232.68	
7. Blandede Udgifter.	„	892.87	
8. Beholdning:			
a. Restancer	Kr.	3553.80	
b. Kontant	„	765.16	
		<hr/>	„ 4318.96
			<hr/>
	Kr.		57857.06

Til Examen artium er anmeldte:

(kun Skolens Elever)

Fra Latingymnasiet:

Stabel, Otto Joakim, Søn af Auditør Peter Lorents Stabel og Hustru Ottilie D. Hansen, født $29/11$ 73. Msk. Afgangsexamen 88 (2,50).

Fra Realgymnasiet:

Engelstad, Bjarne, Søn af Artillerikaptein Carl Theodor Engelstad og Hustru Karen Sofie Skappel, født $23/9$ 72. Msk. Afgangsexamen 88 (2,50).
Olsen, Johan Kristian, Søn af Lærer Severin Osvald Olsen og Hustru Anna Dorothea Bernhardine Steen, født $13/9$ 72. Msk. Afgangsexamen 88 (1,60).

Til Middelskolens Afgangsexamen er anmeldte:

Latinlinien:

Grøntvedt, Leif, Søn af Kaptein Reinholdt Frederik Grøntvedt og Hustru Marie Olivia Stabel, født $20/8$ 75.

Weisser, Karl Salve, Søn af Skibsfører Johan Jens Adolf Karsten Weisser og Hustru Laura Olene Mo Steen, født $30/3$ 76.

Weisser, Peter Anton Borchgrewinck, Søn af Kaptein Karl Motzfeldt Weisser og Hustru Astrid Borchgrewinck, født $31/3$ 76.

Engelsklinien:

Bastrup, Maurits Andreas, Søn af Skibsfører Albert Lars Bastrup og Hustru Johanne Amalie Pedersen, født $7/9$ 75.

Dahl, Magnus, Søn af Fyrforvalter Ole Dahl og Hustru Emilie Charlotte Bautler, født $6/9$ 75 i Kristiania.

Espeland, Thomas Andreas, Søn af Skibsfører Nikolai Lund Espeland og Hustru Marie Nørregaard, født $3/9$ 75 i Arendal.

Johansen, Joakim Mikael, Søn af Snedkermester Laurits Johansen og Hustru Ingeborg Georgine Andersen, født $19/9$ 75.

NB. Hvor Fødestedet ikke er anført, er det Kristiansand.

Johnsen, Notto, Søn af Gaardbruger John Nottosen Hornæs og Hustru Aase Gundersdatter, født $30/7$ 74 i Evje.

Kirsebom, Frederik Vilhelm Heimbeck, Søn af Kapt. Harald Georg Kirsebom og Hustru Lucine Helene Heimbeck, født $3/7$ 75.

Kirsebom, Gabriel, Broder til foregaaende, født $2/9$ 76.

Knudsen, Einar, Søn af Kjøbmand Peter Knudsen og Hustru Otilie Gislesen, født $23/3$ 75.

Olsson, Ole Jonas, Søn af Gaardbruger Ole Jonas Olsson og Hustru Anne Johanne Olsen, født $7/10$ 76.

Thorkildsen, Gunvald, Søn af Sognepræst Kristian Bernhard Thorkildsen og Hustru Kristine Kathrine Dick, født $12/5$ 75 i Øvrebø.

Johnsen, Konstance, Datter af Kjøbm. Kristian Severin Olsen og Hustru Thomine Amalie Engebretsen, født $7/2$ 75.

Olsen, Anna Dorthea, Søster af Kristian Olsen ovfr., født $7/3$ 74.

Wichmann, Aagot, Datter af Bylæge G. L. Wichmann og Hustru Karoline Marie Kristensen, født $26/1$ 75.

Privatist:

Pedersen, Karl Johan, Søn af Toldrorskarl Kristian Pedersen og Hustru Jeannette Taraldsdatter, født $20/2$ 75.

Examinationsplan

for

Examen begynder Formidd. Kl. 9.

Hovedexamen ved Kristiansands Katedralskole

Dage.	3die Latingymnasium.	Værelse	3die Realgymnasium.	Værelse	6te Middelskoleklasse.	Værelse	2. & 1. Latingymnasium.	Værelse	2. & 1. Realgymnasium.	Værelse	5te Middelskoleklasse.	Værelse	4de Middelskoleklasse.
Thorsdag 25de Juni.	Mathematik, Lie. Horn.	7.	Mathematik, Lie. Horn.	7.	1. Religion, Fog. Pastor Tandberg. 2. Naturfag, Hougen. Hamilton.	1.	Norsk Stil, Knap og Schönheyder.	G.L.	Norsk Stil, Knap og Schönheyder.	G.L.	Fransk, Bessesen.	10.	Norsk
Fredag 26de.					2. Geografi, Hamilton. Lie.	1.	Lat. Overstættelse og Stil, Gjessing. S. Johansen.	G.L.	Engelsk Stil, Knap. G.L.	G.L.	Norsk, Schönheyder.	10.	Naturfag
Lørdag 26de.					1. Historie, S. Johan- sen. Gjessing. 2. Religion, Fog. Pastor Tandberg.	1. 8.			Fysik skr., Hougen. G.L.	G.L.	Tysk skr., Jæger.	10.	Latin Engelsk
Mandag 29de.	Historie, S. Johansen. Storm.	7.	Historie, S. Johansen. Storm.	7.			Mathematik skr., Lie. G.L.	G.L.	Mathematik skr. G.L.	G.L.	Mathematik skr., G.L.	10.	Tysk
Tirsdag 30de.	Norsk, Rektor. Oldn., Gjess. } Storm.	7.	Norsk, Rektor. Oldn., Gjess. } Storm.	7.	1. Matematik, Hamil- ton. Lie.	1.	Religion, Fog.	6.	Engelsk m., Knap. 5.	5.			Geog.
Onsdag 1ste Juli.					2. Tysk, Rektor. Jæger.	1.	Mathematik, Lie.	6.	Naturfag, Hougen. 5.	5.	Geografi, Hamilton. 10.		
Thorsdag 2den.					1. Norsk, Schønh. S. Johansen.	1.	1. Fransk, Bessesen.	6.	Mathematik, Lie. 5.	5.	Religion, Fog. 10.		Tysk
Fredag 3die.	Latin, Gjessing. Rektor Gjessing.	7.	Naturfag, Hougen. Lie.	6.	1. Tysk, Rektor. Jæger. 2. Engelsk, Knap. Bessesen.	1. 2.	Historie, S. Johansen.	6.	Religion, Fog. 5.	5.	Mathem., Hamilton. 10.		

Lørdag 4de og Mandag 6te

Exercitie.

Exercitie.

Mandag 6te.			Geografi, Lie. Hamilton.	6.									
Tirsdag 7de.					1. Engelsk, Knap. Bessesen. 2. Mathem., Hamilton. Lie.	1. 8.	1. Norsk, Oldnorsk, Schönheyder. 2. Oldnorsk, Gjessing.	6. 3.	Historie, S. Johansen.	5.	Naturfag, Hougen. 10.		Relig.
Onsdag 8de.	Religion, Fog. Pastor Tandberg.	7.	Religion, Fog. Pastor Tandberg.	7.	1. Naturfag, Hougen. Hamilton. 2. Norsk, Schønh. S. Johansen.	1. 8.	2. Græsk, Rektor. 1. Græsk, Gjessing.	6. 4.	1. Fransk, Bessesen.	5.	Norsk, Jæger. 10.		
Thorsdag 9de.	Fransk, Bessesen. Kleven.	7.	Fransk, Rektor. } Kle- Engelsk, Knap. } ven.	7.	1. Geografi, Hamilton. Lie 2. Historie, S. Johan- sen. Gjessing.	1. 8.	2. Fransk, Bessesen.	6.	2. Fransk, Bessesen.	6.	Tysk, Jæger. 10.		Histo
Fredag 10de.							2. Engelsk, Bessesen.	6.	1. Norsk og Oldnorsk, Schönheyder.	5.	Historie, Fog 10.		Math
Lørdag 11te.	Græsk, Rektor. Jensen.	7.			1. Fransk, Bessesen. Knap. 2. Latin, Schönheyder Jæger.	1. 8.	2. Latin, Gjessing. 1. Latin, S. Johansen.	6. 4.	Geografi, Lie.	5.	Latin, Jæger. Engelsk, Knap. 10. 8.		

Mandag 13de Juli Kl. 9: Censur.

Tirsdag 14de „ - 11: Karakteroplæsning og Dimission.

Onsdag 1ste „ - 4: Optagelsesprøve.

Fremmede Censorer: Professor G. Storm, Rektor Horn, Rektor Gjessing, Adjunkt Jensen, Adjunkt Elligers, A

Skolen begynder efter Ferierne den 26de August Kl. 10.

Examinationsplan

for

Kristiansands Kathedralskole 1891.

Examen begynder Efterm. Kl. 4.

Værelse	2. & 1. Realgymnasium.	Værelse	5te Middelskoleklasse.	Værelse	4de Middelskoleklasse.	Værelse	3die Middelskoleklasse.	Værelse	2den Middelskoleklasse.	Værelse	1ste Middelskoleklasse.	Værelse
	G.L. Norsk Stil, Knap og Schönheyder.	G.L.	Fransk, Bessesen.	10.	Norsk, Jæger.	2.			Tysk. O. Johansen.	12.	Norsk skr.	13.
	G.L. Engelsk Stil, Knap.	G.L.	Norsk, Schönheyder.	10.	Naturh., Hougen.	2.	Geografi, O. Johansen.	11.			Norsk m.	13.
	Fysik skr., Hougen.	G.L.	Tysk skr., Jæger.	10.	Latin, Schönheyder. Engelsk, Bessesen.	2 10.			Regning, Arnesen.	12.		
e.	G.L. Matematik skr.	G.L.	Matematik skr.,	10.	Tysk skr., Jæger.	2.	Religion, Fog.	11.				
6.	Engelsk m., Knap.	5.			Geografi, Bessesen.	2.	Norsk skr., Jæger.	11.			Religion.	13.
6.	Naturfag, Hougen.	5.	Geografi, Hamilton.	10.					Religion, Fog.	12.	Regning.	13.
6.	Matematik, Lie.	5.	Religion, Fog.	10.	Tysk m., Jæger.	2.	Mathem., Hougen.	11.	Norsk skr., O. Johansen.	12.		
n.	6. Religion, Fog.	5.	Mathem., Hamilton.	10.			Tysk, O. Johansen.	11.			Historie.	13.

Exercitie.

6.	Historie, S. Johansen.	5.	Naturfag, Hougen.	10.	Religion, Fog.	2.	Norsk m., Jæger.	11.	Geografi, O. Johansen.	12.		
g.	3.											
6.	1. Fransk, Bessesen.	5.	Norsk, Jæger.	10.			Historie, O. Johansen.	11.			Geografi.	13.
4.												
6.	2. Fransk, Bessesen.	6.	Tysk, Jæger.	10.	Historie, Fog.	2.			Historie, O. Johansen.	12.		
en.	6. 1. Norsk og Oldnorsk, Schönheyder.	5.	Historie, Fog.	10.	Matematik, Hamilton.	2.			Norsk m., O. Johansen.	12.	Tysk.	13.
en.	6. Geografi, Lie.	5.	Latin, Jæger. Engelsk, Knap.	10. 8.			Naturhistorie.	11.				
4.												

og Dimission.

Rektor Horn, Rektor Gjessing, Adjunkt Jensen, Adjunkt Elligers, Adjunkt Kleven, Pastor Tandberg.

begynder efter Ferierne den 26de August Kl. 10.

Kristiansand den 15de Juni 1891.

K. Feilberg.